

**Херсонський державний університет
Кафедра менеджменту і адміністрування**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри
менеджменту і адміністрування

Н.І. Шашкова

“28” серпня 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна теорія

галузь знань 24 Сфера обслуговування

спеціальність 242 Туризм

2017 – 2018 навчальний рік

Робоча програма «Економічна теорія» для студентів галузі знань 24 Сфера обслуговування, спеціальності «Туризм».

Розробник: ст. викл. Сіякова К.М.

Робоча програма **затверджена** на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування
Протокол від “28” серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри менеджменту і адміністрування
(Шашкова Н.І.)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Опис дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>24 Сфера обслуговування</u> Напрямок підготовки <u>242 Туризм</u>	за вибором	
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>242 Туризм</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2,4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	44 год.	
		Практичні, семінарські	
		44 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		92 год.	
		Вид контролю: екзамен	

Мета і завдання дисципліни

Мета курсу: Отримання систематичних знань на лекційних та практичних заняттях щодо функціонування економічної системи країни, підприємницького середовища та макроекономічного кругообігу.

Завдання курсу:

- **Теоретичні** – надати знання про загальні основи економічної теорії, історії розвитку економіки, функціонування ринкового механізму, основних мікро- та макроекономічних процесах.

- **Практичні** – сформувати вміння розраховувати базові показники економічного розвитку, аналізувати та оцінювати економічні процеси.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «Економічна теорія» пов'язана з такими науками і навчальними дисциплінами як філософія, історія, соціологія, психологія та ін.

Інтегральна компетентність:

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі туризму, що передбачає застосування теорій та методів організації туризму, географії та історії туризму, туристичного краєзнавства, економіки, менеджменту та маркетингу туризму, правового забезпечення туристичної діяльності і характеризується невизначеністю умов зовнішнього середовища.

Загальні компетентності

ЗК 2. Використання методологічного апарату наукових досліджень для вирішення теоретичних і прикладних завдань, що постають перед фахівцями туристичної галузі;

ЗК 3. Здатність до формування світогляду, розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури;

ЗК 4. Здатність розглядати суспільні явища в розвитку і конкретних історичних умовах;

ЗК 6. Вміння обґрунтовувати управлінські рішення, спроможність забезпечувати їх оцінювання і прогнозування для ефективного розвитку соціально-економічних процесів.

Фахові компетентності

ФК 1. Знання і розуміння предметної області своєї професії

Програмні результати навчання

ПРН 1. Володіти та застосовувати гуманітарні, природничо-наукові та фахові знання для вирішення проблем сучасної туристичної галузі;

ПРН 3. Планувати діяльність туристичного підприємства, координувати роботу його структурних підрозділів, виконувати управлінські функції у межах підприємства;

ПРН 4. Визначати зміст базових понять з туризмознавства та організації туристичного обслуговування, а також світоглядних та суміжних наук;

Програма курсу

Загальні основи економічної теорії. Основна задача економічної науки. Предмет і метод економічної теорії. Меркантилізм. Класична політекономія. Марксистська політекономія. Кейнсіанство. Монетаризм. Інституціоналізм.

Економічні системи. Типи економічних систем. Поняття ринку. Структура та інфраструктура ринку. Попит. Пропозиція. Попит і пропозиція: ринкова рівновага.

Ринок. Сутність, функції та роль ринку в економічній системі. Конкуренція. Попит: сутність, закон, крива. Цінові та нецінові чинники попиту. Пропозиція: сутність, закон, крива. Цінові та нецінові чинники пропозиції. Ринкова рівновага. Дефіцит. Надлишок.

Підприємництво. Сутність та ознаки підприємницької діяльності. Види підприємництва. Організаційно-правові форми підприємництва. Прибуток підприємця. Витрати виробництва та їх класифікація. Амортизація.

Макроекономічні явища і процеси. Сутність та завдання макроекономіки. Взаємодія макроекономічних суб'єктів в економічній системі. Основні макроекономічні показники. Інфляція. Зайнятість і безробіття.

Фінансова та кредитна система. Роль фінансової системи в економіці. Структура фінансової системи. Структура та функції Центрального Банку. Національний Банк України. Напрями діяльності комерційних банків. Активні та пасивні операції банків. Кредит та його форми.

Міжнародна економіка. Загальне поняття «міжнародна економіка». Схема міжнародної економіки. Історія міжнародних економічних відносин. Види та характерні особливості сучасних МЕВ.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Вступ до економічної теорії. Мікроекономіка												
Загальні основи економічної теорії	24	6	6	-	-	12						
Економічні системи	18	4	4	-	-	10						
Ринок	24	6	6	-	-	12						
Підприємництво	24	6	6	-	-	12						
Разом за змістовим модулем 1	90	22	22	-	-	46						
Змістовий модуль 2. Макроекономіка та мегаекономіка												
Макроекономічні явища і процеси	28	6	6	-	-	16						
Фінансова та кредитна система	28	6	6	-	-	16						
Міжнародна економіка	34	10	10	-	-	14						
Разом за змістовим модулем 2	90	22	22	-	-	46						
Усього годин	180	44	44	-	-	92						

Змістові модулі курсу

Змістовий модуль 1. «Вступ до економічної теорії. Мікроекономіка»

Лекційний модуль:

1. Загальні основи економічної теорії. Економічні системи.
2. Ринок. (4 год.)
3. Підприємництво.

Семінарський модуль:

1. Загальні основи економічної теорії. Економічні системи.
2. Ринок. (4 год.)
3. Підприємництво.

Модуль самостійної роботи:

1. Підготувати доповідь на тему: «Економічна система країни світу» (назва країни обирається студентом самостійно).

Підсумкова тека: контроль знань проводиться у вигляді тестових контрольних робіт.

II. Змістовий модуль 2 «Макроекономіка та мегаекономіка»

Лекційні модулі:

1. Макроекономічні явища і процеси. (4 год)
2. Фінансова та кредитна система.
3. Міжнародна економіка.

Семінарські модулі:

1. Загальні основи економічної теорії. Економічні системи.
2. Ринок. (4 год.)
3. Підприємництво.

Практичні модулі: не передбачені

Лабораторні модулі: не передбачені

Модулі самостійної роботи:

1. Підготувати есе на тему: «Психологічні засоби менеджменту персоналу».

Підсумкова тека.

Контроль знань проводиться у вигляді письмових контрольних робіт.
Підсумкова форма контролю **екзамен**.

Методи навчання

З метою формування професійних компетенцій в дисципліні «Економіка праці та соціально-трудова відносини» широко впроваджуються такі методи навчання:

- наочні методи – комп'ютерна підтримка навчального процесу, ілюстрація, демонстрація;
- практичні методи: задачі, реферати, презентації.
- словесні методи - бесіда, розповідь, пояснення, лекції, дискусії.

Методи контролю

Поточний, контроль здійснюється у вигляді опитування, виконання індивідуального або колективного завдання та їх захисту. Модульний (рубіжний) контроль передбачає виконання контрольної роботи, підсумковий – складання **заліку**.

За кожним елементом змістового модуля, передбаченого робочою програмою, обов'язкова певна форма поточного оцінювання знань. Такими формами є:

- усне опитування;
- письмова контрольна робота (відповіді на питання лекційного курсу, економічний диктант);
- тестування знань студентів з питань лекційного курсу;
- виступ на семінарських заняттях (з рефератом, в дискусії);
- перевірка і захист індивідуального завдання, що виносилися на самостійний розгляд;
- перевірка розв'язання ситуаційних завдань (презентації).

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;

- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

На семінарському занятті оцінюються:

- усні відповіді студентів;
- участь в обговоренні дискусійних питань;
- вирішення задач;
- аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки;
- підібрана інформація щодо прикладів та новин з дисципліни;
- реферативні виступи, усні повідомлення презентації.

Контроль самостійної роботи передбачає:

- визначення ступеня засвоєння матеріалу;
- визначення якості виконання індивідуальних і творчих колективних завдань;
- відвідування консультацій викладача;
- своєчасне виконання і здача поточних завдань;
- оцінку знань, здобутих у результаті самостійної навчальної роботи.

Критерії оцінювання

№	Види навчальної діяльності (робіт)	модуль 1	модуль 1	Сума балів
		II семестр		
Обов'язкові види навчальної діяльності (робіт)				
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі)			
	- письмова робота (конспект, тези лекційних матеріалів)	0	0	0
	- усне опитування на семінарському занятті	15	15	30
	- тощо			
2.	Самостійна робота	5	5	10
3.	Контрольна робота (підсумкова) або тестування	10	10	20
	Екзамен			40
	Разом балів			100

Список рекомендованої літератури

Основна література:

1. Базилевич В. Д., Базилевич К. С, Баластрик Л. О. Макроекономіка. -К.: Знання, 2008.
2. Базилевич В. Д., Гражевська Н. І., Гайдай Т. В., Леоненко П. М., Нестеренко А. П. Історія економічних учень / В. Д. Базилевич (ред.). - К.: Знання, 2004.
3. Базилевич В. Д., Попов В. М., Базилевич К. С, Гражевська Н. І. Економічна теорія: Політекономія / В. Д. Базилевич (ред.). - К.: Знання, 2007.
4. Варналій З. С. Основи підприємництва. - К.: Знання-Прес. 2006.
5. Ватаманюк З. Вступ до економічної теорії. – Львів: Новий ввіт – 2000, 2006. – 504 с.
6. Дзюбик С.Д., Ривак О. С. Основи економічної теорії / С.Д. Дзюбик, О.С. Ривак. – К.: Знання, 2006. – 481 с.
7. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка / За ред. З. Г.Ватаманюка та О. З.Ватаманюка. - Львів: "Інтелект-Захід", 2008.
8. Занько В.В. Загальний курс теоретичної економіки. - Вінниця: ВДТУ, 2002.
9. Круш П.В., Депутат В. І., Тульчинська С.О. Основи економічної теорії / П.В. Круш, В.І. Депутат. – К.: Каравелла, 2002. – 447 с.
10. Мочерний С.В., Устенко О.А. Основи економічної теорії / С.В. Мочерний, О.А. Устенко. – К.: Академія, 2003. – 472 с

Додаткова література:

11. Антимонопольна діяльність / Лагутін В. Д. (ред.). - К.: Київ. нац. торг-екон. ун-т, 2005.
12. Базилевич В. Д., Баластрик Л. О. Державні фінанси. - К.: Атіка, 2002.

- 13.Базилевич В. Д., Ільїн В. В. Інтелектуальна власність: креативи метафізичного пошуку. - К.: Знання, 2008.
- 14.Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення). - К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2004.
- 15.Беляев О. О. Системно-економічна трансформація: теорія та практика здійснення в Україні. - К.: КНЕУ, 2006.
- 16.Беляев О. О., Бебело А. С, Комяков О. М. Держава і перехідна економіка: механізм взаємодії: - К.: КНЕУ, 2003.
- 17.Беляев О. О., Диба М. І., Кириленко В. І., Комяков О. М" СІнельник О.В. Соціальна економіка. - К.: КНЕУ, 2005.
- 18.Белінська Я. В. Валютно-курсове регулювання: проблеми теорії і практики / Національна академія управління. - К., 2007.
- 19.Білоцерківець В. В., Завгородня О. О., Лебедева В. К.та Ін. Національна економіка: За ред. В. М. Тарасевича - К.: Центр учбової літератури, 2009.
- 20.Бодров В. Г. Трансформація економічних систем: концепції, моделі, механізми регулювання та управління. - К.: Вид-во УАДУ, 2002.
- 21.Версаль Н. І., Дорошенко Т. В. Теорія кредиту. - К.: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2007.
- 22.Власюк В. Є. Важелі управлінських впливів на проведення фінансово-кредитної політики. - Д.: ДНУЗТ, 2006.
- 23.Власюк О. С. Теорія та практика економічної безпеки в системі науки про економіку. - К.: Нац. ін-т пробл. міжнар. безпеки при Раді нац. безпеки і оборони України, 2008.
- 24.Головінов О. М., Держава у ринковому середовищі: питання теорії - Донецьк: ДонНУЕТ, 2007.
- 25.Гребельник О. П., Романовський О. О. Основи зовнішньоекономічної діяльності. - К.: Деміур, 2003.
- 26.Дзвінчук Д. І. Державне управління освітою в Україні: тенденції і законодавство. - К.: ЗАТ "НІчлава", 2003.

27. Дідківська Л. І., Головка Л. С. Державне регулювання економіки. - К.: Знання, 2004.
28. Длугопольський О. В. Теорія економіки державного сектора. - Тернопіль: Наукова думка, 2007.
29. Дмитриченко Л. И. Государственное регулирование экономики: методология и теория. - Донецк: УкрНТЭК.
30. Добрынин А. И., Дятлов С. А., Цыренова Е. Д. Человеческий капитал в транзитивной экономике. - СПб.: Наука, 1999.
31. Економіка України: підсумки перетворень та перспективи зростання / За ред. В. М. Гейця. - К.: Форт, 2000.
32. Економічна енциклопедія: У трьох томах. / Ред.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. - К.: Видавничий центр "Академія", 2000.
33. Економічна політика / О. О. Беляев, А. С. Бебело, М. І. Диба та ін - К. КНЕУ, 2007.
34. Євтушевський В. А. Корпоративне управління. - К.: Знання, 2006.
35. Жданов В. І. Регулювання монетарних показників: сучасна теорія і практика. - К.: КНЕУ, 2006.
36. Історія економічних учень: У 2 ч. / За ред. В. Д. Базилевича. - 2-ге вид., випр. - К.: Знання, 2005.
37. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег. - М.: Гелиос АРВ, 2002.
38. Кириленко В. І. Інвестиційна складова економічної безпеки. - К.: КНЕУ, 2005.
39. Петруня Ю.Е., Задоя А.А. Основы экономической теории / Ю.Е. Петруня, А.А. Задоя. – К.: Знання, 2008. – 424 с.
40. Федоренко В.Г. Основы економічної теорії / В.Г. Федоренко. – К.: Алерта, 2005.
41. Чухно А. А., Юхименко П. І., Леоненко П. М. Сучасні економічні теорії / За ред. А. А. Чухно. - К.: Знання, 2007.

42. Экономическая теория. / под ред. С.В. Мочерного. – К.: Академия, 2003. – 656 с.

INTERNET-ресурсы:

1. www.buklib.net
2. www.economicus.ru
3. www.gov.ua